

SJOERD BANGMA

Onderaan de filatelistische ladder – 8

Enkele jaren geleden verscheen in het BBC-programma 'The Antiques Roadshow' een dame met een verzameling ingepakte, gelabelde stukjes gebak die een familielid lang geleden had meegenomen/meegekregen van haar werk op een van de koninklijke paleizen. Stukjes van ceremoniële taarten, gebakken en aangesneden bij bijzondere gebeurtenissen onder verantwoordelijkheid van de grootmoeder (Mary) en de overgrootmoeder (Alexandra) van de huidige koningin. Natuurlijk waren de stukjes van ongeveer een eeuw oud niet meer eetbaar, maar als een soort fossielen hadden ze de tijd doorstaan. Rare jongens, die Britten, denk je dan. Konden de Engelse vorsten hun gasten niet iets beters voorzetten? Waren er nog geen bitterballen en geen toastjes met iets lekkers?

Dat gedoe met gebak is vast weer zo'n typisch Engelse traditie die bij ons ondenkbaar is. (Of zouden er nog plakjes over zijn van de krentenmikkelen die ooit bij het defilé op Soestdijk "in de rododendrons zijn geflikkerd",

1

zoals een bekend cabaretier ons eens probeerde te doen geloven?) Hoe het ook zij, de curieuze taartverzameling bleef in mijn geheugen hangen. De relatie van dit verhaal met filatelie komt, doordat ik kort na de genoem-

de BBC-uitzending de enveloppe van afbeelding 1 op de Postex uit een grabbelbak heb opgevist.

Als de grootmoeder en de overgrootmoeder van Elizabeth zich met het

bakkerijwezen bezig hielden, dan is het logisch dat ook haar moeder 'Queen Mum' (1900-2002) dat ambacht beoefende.

2

Wat deed ze precies? Ze roerde het beslag voor de taart die werd gemaakt voor het vaarklaar maken (*commissioning*) van het nieuwe vlaggenschip van de Britse vloot, H.M.S. (*Her Majesty's Ship*) ARK ROYAL, een vliegdekschip. Waar deed ze dat? In H.M.S. RALEIGH, een schip dat helemaal geen schip is, maar het grote opleidingscentrum van de Britse marine in Plymouth.

Ter gelegenheid van die gebeurtenis is deze enveloppe gemaakt, afgestempeld bij het filatelistisch loket in Plymouth. Het stempel bevat een afbeelding van het standbeeld van sir Walter Raleigh, de bekende ontdekkingsreiziger (1554-1618). Ter vergroting van de authenticiteit werd de envelop voorzien van de handtekening van een commandant.

Is het verhaal nu af? Nog niet. In november 1985 bezocht de koningin-moeder de ARK ROYAL zelf. Inmiddels was zowel het schip als de taart, een wit geglazuurd schaalmodel van het schip, helemaal gereed.

Na een toespraak van Hare Majesteit werd de taart door de jongste matroos met een sabel aangesneden. Gegeven het feit dat het beslag dateerde van 11 juni is er dus sprake van lang houdbaar gebak. In de Nederlandse situatie zouden we de bemanning hebben getrakteerd op een 'extra oorlam' en dat had de *Queen Mum* misschien ook wel gewild, want het is algemeen bekend dat ze een stevige borrel niet uit de weg ging (en ze was toen nog maar 85).

Is het verhaal daarmee dan verteld? Nog steeds niet. De ARK ROYAL is het vijfde schip met die naam. Het eerste werd in 1587 ingezet tegen

de Spaanse Armada en het laatste vervulde een belangrijke rol bij de invasie van Irak in 2003. Eerder in 2010 werd het 25-jarig jubileum feestelijk gevierd. Maar op 19 oktober 2010 maakte premier Cameron bekend dat het schip wegens bezuinigingen op defensie met onmiddellijke ingang uit de vaart zou worden genomen en dus deel ging uitmaken van de mottenballenvloot.

Een soortgelijke enveloppe met verheerlijking van de Britse zeemacht is er eentje waar het hele verhaal al op is afgedrukt (3). Zijn ze bruikbaar voor een thematische verzameling over oorlogsschepen, zeeslagen en andere mariene thema's? Helaas, helaas: nauwelijks. Alleen de stemfels en de laatste zegel. Maar voor de open filatelie zijn ze prima en de enveloppe over de taart zou je voor zo'n verzameling zelfs "gefundenes Fressen" kunnen noemen.

3